

Obsah

Úvodní slovo	5
1 Vzdělávání osob se zrakovým postižením z pohledu historického vývoje	7
1.1 Nástin dějin speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením před Komenským	8
1.2 Jan Amos Komenský a další důležité mezníky dějin 17.–19. století	12
1.3 Přejchod od socialismu do dnešní doby	23
2 Osoby se zrakovým postižením	35
2.1 Aspekty klasifikace osob se zrakovým postižením	35
2.1.1 Medicínská kritéria klasifikace osob se zrakovým postižením	36
2.1.2 Klasifikace osob se zrakovým postižením z pohledu speciálněpedagogické praxe	40
2.2 Etiologie zrakového postižení	42
2.2.1 Vrozené příčiny zrakového postižení	43
2.2.2 Získané příčiny zrakového postižení	43
2.3 Důsledky zrakového postižení v kontextu vzdělávání	44
2.3.1 Všeobecné důsledky	45
2.3.2 Důsledky pro osoby s různým stupněm zrakového postižení	47
3 Možnosti vzdělávání a rozvoje jedinců se zrakovým postižením	53
3.1 Možnosti vzdělávání a rozvoje jedinců se zrakovým postižením v období raného a předškolního věku	54
3.1.1 Rozvoj jedinců se zrakovým postižením v raném věku	54
3.1.2 Předškolní výchova dětí se zrakovým postižením	55
3.2 Vzdělávání jedinců se zrakovým postižením na základní škole	59
3.3 Vzdělávání jedinců se zrakovým postižením na střední škole	62
3.4 Vzdělávání jedinců se zrakovým postižením na vysoké škole	63
4 Podpůrná opatření	67
4.1 Východiska problematiky	69
4.1.1 Vyučovací zásady, metody a formy výuky	69
4.1.2 Podmínky edukačního procesu zaměřené na zásady zrakové hygieny	75
4.1.3 Kompenzační pomůcky	77

4.1.4	Předměty speciálně pedagogické péče	79
5	Analýza kvality vzdělávání za použití podpůrných opatření	87
5.1	Metodologie	88
5.2	Výsledky šetření	88
6	Výzkumné šetření realizované mezi pedagogy působícími na školách zřizovaných pro žáky se zrakovým postižením v Moravském regionu	97
6.1	Charakteristika šetření	99
6.2	Výsledky šetření	99
7	Problematika výběru střední školy pro žáky se zrakovým postižením	113
7.1	Teoretická východiska	114
7.2	Problematika kvality vzdělávání žáků se zrakovým postižením	114
7.3	Dílní výsledky šetření	115
7.4	Vybrané položky dotazníkového šetření v rámci předvýzkumu	116